

Sag, og, da disse Usandheder vare flaaede ned, hvorledes man da stadig fra forskjellige Sider — ganske vist ikke fra Flertallets Side i Befolkningen og ganske vist med Misbilligelse af hele den offentlige Mening her i Landet — har søgt at flaa politisk Kapital af denne Begivenhed. Det har imidlertid næppe været tvivlsomt for Noget, at til at oplyse, hvor Skylden ligger for den Ulykke, der er sket, gaar det ikke an at gribe Sagen an paa den Maade, hvorpaa det er sket fra forskjellige Blade gennem mere eller mindre løgnagtige Insinuationer. Bedst var det, om vi sket ikke behøvede at tale om Skyld, men blot tænkte paa, hvorledes Sladen og Ulykken kunde gøres god igjen. Men det gaar ikke an, at vi i denne Rigsdagssamling, hvor vi maatte skulle behandle Spørgsmaalet om nye Bygninger i Anledning af Slotsbranden, og hvor adskillige Foranstaltninger jo maa træffes for at sikke mod Brandfare andre Stæder, lade ligge hele Spørgsmaalet om: hvorledes staar Regjeringen, Ministeriet, Administrationen til denne Ulykke, hvilken Skyld har den og hvilken har den ikke? Dette maa klares. Der er to Ting, som ere paafaldende; det ene er, at Slottet ikke har været assureret, og det Andet, at selve Bygningen har været i en Tilstand, som ikke af noget Brandsyn vilde være blevet taalt, hvis det havde været en privat Bygning. Spørgsmaalet om Assurance har foreligget for en Del Aar tilbage. I Rigsdagssamlingerne 1871—72, 1872—73 har der været ført Forhandlinger om dette paa Finantsloven. Men Regjeringen ansaa det ikke for ønskeligt at assurere Kristiansborg Slot. Grunden blev angivet som den, at Kristiansborg Slot ikke kunde assureres i herværende Selskaber, da disse kun assurere Værdi af 200,000 Rdl., altsaa 400,000 Kr. Selve Slottets Værdi, deri indbefattet Slotskirken, blev den Gang kalkuleret til 7 Mill. Rdl. Afgjørende har denne Grund dog ikke været; thi den daværende Regjering stillede samtidig Forslag om, at de andre kongelige Bygninger bleve delte ved Brandmure og Tændpore, saaledes at det kom til at udgjøre mindre Assurancekomplekser og saa derigjennem kunde assureres i herværende Selskaber. Den forlangte da Bevilling til saadanne Brandmure og Tændpore baade med Hensyn til Amalienborg Slot og ogsaa med Hensyn til Kristiansborg Slot, forsaavidt den Del af Slottet angaar, som ligger nærmest ved Slotskirken, hvorigjennem det lykkedes at kunne assurere Kirken. Selv om man ikke havde villet assurere i udenlandske Selskaber, hvad der ikke var det Mindste i Veien for, havde det dog ikke

været umuligt at dele selve Slottet ved Brandmure og Tændpore og indføre de Foranstaltninger, som der var givet Bevilling til med Hensyn til andre kongelige Bygninger, ogsaa med Hensyn til den øvrige Del af Kristiansborg Slot, hvorved man vilde være sikket mod den Kalamitet, som nu er indtraadt. Men det vilde man ikke. Det var ikke Regjeringens Ønske; den gjorde Intet i saa Henseende, og ikke blot Slottet forblev uassureret, men ogsaa selve Statsinventariet, som i Aaret 1873—74 findes opført til en Sum af 1,800,000 Kr. Dette Inventarium, hvori er indbefattet Sølvkammeret og en stor Mængde kostbare Kunsthager, blev heller ikke assureret. Grunden dertil kan kun være, at alle Regjeringer, lige til den nuværende, har anset det for en Umulighed, at Kristiansborg Slot kunde brænde. Nu har jo de værre Begivenhederne godtgjort, at dette var en Misforstaaelse, at det var en uberegtiget Indbildning; men jeg maa tilstaa, at vi dog maa have oplyst her, hvorpaa Regjeringen har grundet denne Tro — hvorpaa har den nuværende Regjering grundet den Tro, at Kristiansborg ikke kunde brænde, at der ikke kunde ske Noget af den Art, som rødvendiggiorde Assurance enten af Slottet eller af Inventariet? Foreligger der Udtalelser af Arkitekter for Regjeringen, som gav Regjeringen Grund til en saadan Sorgløshed? Det maa vi have at vide. Vi maa have oplyst, hvad der i saa Henseende er kommet frem. Regjeringen har jo paa dette Punkt handlet fuldstændig paa egen Haand, thi i de samme Aar, hvori disse Spørgsmaal vare fremme, var Folkethinget allerede opmærksom paa, at der var Fare ved den Maade, hvorpaa Tilbygnet førtes med denne betydelige Bygning. Finantsudvalget opfordrede den Gang Regjeringen til at overdrage Ingenieurkorpslet Tilbygnet med Slottet, da man vidste, at Ingenieurkorpslet med de Bygninger, det havde under sig, vare mere paapasselig og mere nøiagtig, end Bygningsinspektorerne havde vist sig at være med Hensyn til de Bygninger, som de havde under dem. Smid- lertid modsatte Regjeringen sig dette, og det blev til Intet. Men hvad er da sket, hvad ligger for, som berettiger Regjeringen til denne Tro? Ligger der nemlig Intet for, saa er der, tør jeg nok sige, vist en usforvarlig Sorgløshed med Hensyn til disse store Værdier, der nu ere gaaede tabte, og Usvaret derfor paahviler denne Regjering i lige saa fuldt Maal som de tidligere Regjeringer. Dernaest: hvorledes har Tilbygnet været? Efter Alt, hvad der senere er kommet frem, er det usatteligt, at man har ladet Slottet være i den brandfarlige Tilstand, som det var